



Handläggare: Per-Ove Mattsson
Telefon: 08-508 18 148

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2013-03-14

Tydliggörande av valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslaget till tydliggörande av valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS.
2. Omedelbar justering.

Steinunn Á Håkansson
stadsdelsdirektör

Per-Ove Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Från och med den 1 september 2009 tillämpas lagen om valfrihetssystem (LOV). Socialnämnden har förtydligat vissa regler avseende ersättning och kvalitetskrav inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS, och klargjort att dessa regler gäller alla regiformer inom valfrihetssystemet. Man har även föreslagit vissa tillägg som ska föras in i förfrågningsunderlag och avtal samt att tillägg och förtydliganden inarbetas i särskilda tillämpningsanvisningar för upphandling enligt LOV och lagen om offentlig upphandling (LOU) samt för egen regi.

Förvaltningen anser att föreslagna förtydliganden och tillägg är bra för att valfrihetssystemet ska bli så konkurrensneutralt som möjligt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialtjänst.

Bakgrund

Från och med den 1 september 2009 tillämpas lagen om valfrihetssystem (LOV) för upphandling av enskilt drivna verksamheter för boende och daglig verksamhet, inom omsorgen om äldre och inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Socialnämnden har genomfört en översyn av nuvarande valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS. De anser att regler behöver förtydligas och att vissa tillägg behöver göras i förfrågningsunderlag och avtal.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till Farsta stadsdelsnämnd för yttrande senast den 15 mars.

Remissen i sammanfattning

Nedan följer en kort sammanställning av de regler och det avtalsinnehåll som behöver förtydligas samt förslag på ändringar.

➤ Uppsägning av plats/tomgångsersättning

Det gäller idag

Boende och daglig verksamhet erhåller, oavsett regiform, 75 procent av beviljad ersättningsnivå, dock maximalt under 30 dagar. För utförare av bostad med särskild service för vuxna utgår minst 14 dagars tomgångsersättning

Föreslagen förändring

Boende och daglig verksamhet erhåller, oavsett regiform, 75 procent av beviljad ersättningsnivå, från den dag platsen sägs upp fram till att en plats tas i anspråk, dock maximalt under 30 dagar. För utförare av bostad med särskild service för vuxna utgår minst 14 dagars tomgångsersättning. Tillägget förs in i avtal och förfrågningsunderlag.

➤ Öppettider – daglig verksamhet

Gäller idag

Det finns inga beslut i staden kring öppettider vid daglig verksamhet men enligt gammal hävd ska den enskilde ha rätt till 7 timmar/dag.

Föreslagen förändring

Utföraren ska kunna erbjuda den enskilde daglig verksamhet 8 timmar per dag vid heltid, mellan kl 08.00 och kl 16.00, samt vid behov mellan kl 07.00 och kl 17.00. Den dagliga verksamheten ska ha öppet alla vardagar under hela året, undantaget två vardagar, en på våren och en på hösten, för planering av verksamheten. Utbildning, konferenser, personalmöten och semester får inte påverka verksamhetens kvalitet och öppettider. Tillägget förs in i avtal och förfrågningsunderlag.

➤ **Momskompensation**

Gäller idag

Det är möjligt för andra kommuner att ansöka och bli godkända som utförare. De ersätts på samma sätt som enskilda utförare och får därmed kompensation för momskostnader med 5,4 procent. Momskompensationen är inbakad i LSS-pengen.

Föreslagen förändring

Socialnämnden föreslår att andra kommuner inte erhåller momskompensation. Vid fakturering ska 5,4 procent dras av från den debiterade totalsumman.

➤ **Kostnad för mat – daglig verksamhet**

Gäller idag

I traditionella dagliga verksamheter (anpassade lokaler) serveras lunch till alla deltagare. Det har blivit allt vanligare att daglig verksamhet utförs ute på företag, butiker, caféer och liknande. Den förändring som daglig verksamhet har genomgått mot ett bredare utbud har komplicerat det administrativa systemet för hantering av lunch. De deltagare som får sin dagliga verksamhet i företag har ibland med sig egen lunchlåda, äter i någon gemensam lunchservering eller på lunchrestaurang. I andra verksamheter är det självklart att lunch serveras på plats.

Enligt avtal är det utförarens ansvar, både kostnadmässigt och praktiskt, att erbjuda den enskilde lunch. Den enskilde betalar ingenting till utföraren, men enligt beslut i kommunfullmäktige betalar den enskilde 26 kronor per dag i avgift till staden.

Föreslagen förändring

Avgiften för den enskilde, 26 kronor per dag, tas bort. Utföraren ska, enligt avtal, vara fortsatt skyldig att erbjuda lunch till de deltagare som önskar. Detta gäller framför allt den traditionella dagliga verksamheten, där det finns deltagare som inte förmår att ombesörja sin lunch.

Utföraren har rätt att ta ut ett skäligt pris av deltagarna som har begärt att bli serverade lunch. Priset regleras genom avtal med staden.

Som en konsekvens av föreslagna förändringar bör ersättningen till utförarna ses över. Idag ingår ersättning för lunch i nivåersättningen.

En ny konstruktion för kost vid dagliga verksamheter förs in i förfrågningsunderlag och avtal.

➤ **Ersättning – korttidshem för barn, ungdomar och vuxna**

Gäller idag

Ett förtydligande behövs av vad LOV-avtalet föreskriver när den enskilde endast är på korttidshem en viss del av dygnet, till exempel när den enskilde kommer till korttidshemmet en fredag eftermiddag och åker hem måndag morgon/förmiddag.

Föreslagen förändring

Socialnämnden föreslår att nedanstående reviderade text i LOV-avtalen beaktas vid upphandlingar enligt LOV och LOU samt i egen regi:

”Närmast anhörig/god man bokar vistelse hos utföraren i enlighet med den omfattning som anges i beställningen. Om plats endast utnyttjas del av dygn debiteras halv dygnskostnad. Utföraren ska omgående meddela beställaren om en boende avlidit. Dödsdagen räknas som uppsägningsdag. Ersättning utgår med 75% av beviljad ersättningsnivå, från det att platsen sägs upp till att en plats tas i anspråk, dock maximalt under 30 dagar.”

Reviderad text förs in i förfrågningsunderlag och avtal.

➤ **Lokalschablon**

Gäller idag

Kostnaden för lokaler i egen regi och för entreprenader ingår inte i LSS-pengen, utan hanteras centralt av stadsdelsnämnden som betalar de faktiska kostnaderna för verksamhetens lokaler. Enskilda verksamheter erhåller en lokalschablon som ligger inbakad i LSS-pengen. Daglig verksamhet som är arbetslivsinriktad och där den enskilde är ute i praktik eller liknade får samma lokalschablon som en utförare som har sin verksamhet i anpassade lokaler. Det saknas en uppfattning om hur stor del den arbetslivsinriktade verksamheten utgör och där lokalschablonen inte behöver utnyttjas. Troligt är dock att dessa typer av verksamheter kommer att öka i antal i takt med utvecklingen av daglig verksamhet.

Föreslagen förändring

Socialnämnden föreslår att en kartläggning genomförs för att analysera omfattningen av verksamheter som inte har lokalkostnader samt vilka kostnadsmissiga konsekvenser det får för staden. I analysen måste också klarläggas hur eventuella åtgärder kan hanteras i resursfördelningssystemet.



Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att socialnämndens föreslagna förändringar i form av förtydliganden och tillägg är bra för att valfrihetssystemet ska bli så konkurrensneutralt som möjligt.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Socialnämndens förslag till tydliggörande av valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS